

som den egentlige, virkelige Kerne i Forslaget, at der af Statskassens Midler tages et vist Beløb til Overførelse til Kommunerne, for at de kunne nedsætte Skatterne, nemlig det Beløb, som oftere er nævnt, af 782,000 Kr. i det Reedtz-Thottske Forslag, nu af 1,841,000 Kr.; saa naar man gennem hele dette Omsvøbsapparat til det Resultat, at dette Tilskud faktisk helt og holdent tilfalder Landkommunerne, og at Bykommunerne ikke faa noget deraf. Men her kan jeg ikke se rettere, end at man absolut fraviger et Princip, som man til det sidste har fastholdt fra Lovgivningsmagtens Side, ogsaa i dette Ting. Da man i 1894 bestemte sig til at give Kommunerne et ekstraordinært Tilskud af Statskassen, blev dette Beløb sat til 800,000 Kr., saaledes at Kjøbenhavn og Købstæderne skulde have de 200,000 Kr. deraf. Og da man i 1895 gik til en lignende Foranstaltning, erkendte man, at Delingsforholdet ikke havde været tilstrækkelig billigt over for Bykommunerne, og man forhøjede derfor Byernes Beløb til 250,000 Kr., foruden 15,000 Kr. til Handelspladserne. Men da man i Samlingen 1896—97 fremsatte et Forslag om at tilskyde af Statskassen 782,000 Kr. til Kommunerne, ordnedes Forholdet saaledes, at det hele Beløb faktisk vilde tilfalde Landkommunerne, og Bykommunerne ikke vilde faa noget; dette Tilskud er nu forhøjet med over 1 Mill. Kr., men ganske paa de samme Vilkaar, saaledes at det hele Beløb faktisk tilfalder Landkommunerne. Men herved bliver man endda ikke staaende; i et tredje Lovforslag foreslaar man, at et Beløb af henved 40 Mill. Kr. af Tienden skal overføres fra Tiendeyderne til Statskassen, og at ogsaa dette Beløb skal udeles udelukkende til Landkommunerne. Jeg kan ikke se, at dette er Principper, som virkelig gøre fuldstændig Ret og Skel til alle Sider. Og man er ikke bleven staaende herved. Det hele ny Skatteapparat, som man indfører, medfører, saa vidt jeg kan se, en yderligere Ulejlighed.

Jeg maa her maaske indskyde nogle almindelige Bemærkninger om Betydningen af Skattereformer. Naar man vil foretage en Skattereform paa Statens Omraade ved at indføre en ny Skat, saa er det klart, at man gør dette, fordi man finder, at de gamle Skatter ikke ramme fuldt ud billigt nu. Selv om de have gjort det, da de bleve paalagte, have Tiderne maaske forandret sig saaledes, at de ikke længer gøre det, at der er Skatteobjekter, som helt ere gaaet fri, uagtet de lige saa godt burde beskattes som de, der nu beskattes ved de

bestaaende Skattelove, og at man derfor bør gaa til en anden Skat, en ny Skat, som rammer mere ligelig alle dem, der virkelig bør beskattes. Der kan her ikke med mindste Skygge af Grund klages over, at der er nogle, som komme til at svare mere i Skat, og at andre samtidig blive lettede i deres Byrder, thi det er jo netop dette, der er Formaalet med Skattereformen, og den vilde være absolut forfejlet, om dette ikke blev Resultatet. Ganske det samme gælder, for saa vidt man bevæger sig paa det kommunale Omraade. Ogsaa der gælder det, at naar man ved en Reform af Kommuneskatterne inddrager Objekter, som hidtil have været fri, inddrager næringsdrivende Firmaer og Interessentselskaber, inddrager faste Ejendomme, som hidtil faktisk have været skattefri, saa bliver Resultatet nødvendigvis, at der lægges Skatter paa nogle, som hidtil have været fri, for at andre kunne blive lettede i samme Grad. Det er en naturlig Følge deraf, og det er det, der netop sigtes paa og skal sigtes paa. Men ganske anderledes forholder det sig, naar man vil paalægge en Statsskat til Dækning af Kommunernes Udgifter, saaledes som det efter Finansminister Lüttichaus Udtalelser netop var Formaalet med den da foreslaaede Indkomst- og Formueskat.

Enhver vil se, at det ikke vilde være retfærdigt, om Lovgivningsmagten vilde sige: Der er f. Eks. en Del jyske Kommuner, som nødvendigvis maa faa betydeligt forøgede Udgifter til deres Skolevæsen for at faa det i behørig Orden, men disse Kommuner ere i Forvejen ret stærkt betyngede; derimod have vi i Kjøbenhavn en velstaaende Kommune, lad den betale, hvad det koster de jyske Kommuner at holde deres Skolevæsen i Orden! Jeg er ganske sikker paa, at det vilde Lovgivningsmagten aldrig finde paa at gøre, og at alle vilde finde det ubilligt og urigtigt. Og dersom man vilde lette Kommunernes Byrder ved at overføre nogle kommunale Udgifter til Staten og fremtidig lade Staten bære disse Udgifter, saa vilde dog sikkert alle finde, at det var uretfærdigt og ubilligt at sige: Dette skal kun gælde for en Del af Landet, men ikke for det hele. Jeg kan her henvise til, hvad der faktisk er sket, til, hvorledes Lovgivningsmagten har handlet i saadanne Tilfælde. Da man i 1881 besluttede at lade Staten overtage Sindssygeanstalterne i Provinserne, medens derimod Kjøbenhavn vedblivende beholdt sin egen Sindssygeanstalt, vedtog man samtidig at give et Tilskud af Statskassen til